TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. rugsėjo 15 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Apmokestinimas — Pridėtinės vertės mokestis — Šeštoji direktyva 77/388/EEB — Teisė į atskaitą — Sprendimas 2004/817/EB — Valstybės narės teisės aktai — Išlaidos, susijusios su prekėmis ir paslaugomis — Jų naudojimas neekonominės veiklos tikslais, sudarantis daugiau kaip 90 % viso naudojimo — Teisės į atskaitą nesuteikimas“

Byloje C-400/15

dėl 2015 m. birželio 16 d. *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas, Vokietija) nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2015 m. liepos 23 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Landkreis Potsdam-Mittelmark

prieš

Finanzamt Brandenburg

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Šváby, teisėjai J. Malenovský ir M. Safjan (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Landkreis Potsdam-Mittelmark*, atstovaujamos patarėjo J. Wulf-von Moers,

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir K. Petersen,

— Austrijos vyriausybės, atstovaujamos G. Eberhard,

— Europos Komisijos, atstovaujamos L. Lozano Palacios ir M. Wasmeier,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2004 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimo 2004/817/EB dėl leidimo Vokietijai taikyti nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų suderinimo 17 straipsnio nukrypstančią priemonę (OL L 357, 2004, p. 33, toliau – Sprendimas dėl leidimo) 1 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Landkreis Potsdam-Mittelmark* (Potsdamo-Mitelmarko apskritis, Vokietija) ir *Finanzamt Brandenburg* (Brandenburgo mokesčių inspekcija, Vokietija) ginčą dėl minėtos apskrities 2008 mokestiniais metais mokėtino pridėtinės vertės mokesčio (PVM).

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Šeštoji direktyva

3 1977 m. gegužės 17 d. Šeštoji Tarybos direktyva 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas vertinimo pagrindas (OL L 145, 1977, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23; toliau – Šeštoji direktyva) nuo 2007 m. sausio 1 d. buvo panaikinta ir pakeista 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006, p. 1), kuri iš dalies pakeista 2009 m. gruodžio 22 d. Tarybos direktyva 2009/162/ES (OL L 10, 2010, p. 14). Kadangi ginčijami mokestiniai metai yra 2008 m., tai nuorodos į Šeštąją direktyvą laikomos nuorodomis į Direktyvą 2006/112 ir skaitomos pagal pastarosios direktyvos XII priede pateiktą atitikties lentelę.

4 Šeštosios direktyvos 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse buvo numatyta:

„1. „Apmokestinamasis asmuo“ – tai bet kuris asmuo, savarankiškai vykdantis bet kurioje vietoje bet kurią ekonominę veiklą, nurodytą 2 dalyje, nesvarbu, koks tos veiklos tikslas ar rezultatas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ekonominė veikla apima visokią gamintojų, prekiautojų ir kitų paslaugas teikiančių asmenų veiklą, įskaitant kasybą, žemės ūkio veiklą bei laisvųjų profesijų atstovų veiklą. Materialaus ir nematerialaus turto naudojimas, siekiant gauti nuolatinių pajamų, taip pat laikomas ekonomine veikla.“

5 Šeštosios direktyvos 6 straipsnio 2 dalies a punkte buvo nustatyta:

„Paslaugų teikimu už atlygį laikoma:

a) prekių, sudarančių verslui skirto turto dalį, naudojimas apmokestinamojo asmens arba jo darbuotojų privatiems poreikiams arba jų naudojimas ne verslo tikslams, kai [PVM] už tas prekes buvo visiškai ar iš dalies atskaitytas“.

6 Šios direktyvos 17 straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta:

„Tiek, kiek prekes ir paslaugas apmokestinamasis asmuo naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, apmokestinamas asmuo turi turėti teisę iš mokesčio, kurį jis turi sumokėti, atskaityti:

a) [PVM], apskaičiuotą ar sumokėtą už kito apmokestinamojo asmens jam patiektas prekes ir suteiktas paslaugas.“

7 Šeštosios direktyvos 27 straipsnio 1 dalyje buvo numatyta:

„Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei imtis specialių priemonių, nukrypstant nuo šios direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių vengimui ar sukčiavimui. Priemonės, skirtos apmokestinimo tvarkai supaprastinti, neturi daryti įtakos, nebent labai nežymiai, bendroms mokestinėms pajamoms, surenkamoms galutinio vartojimo etape.“

Sprendimas dėl leidimo

8 Sprendimo dėl leidimo 3 konstatuojamojoje dalyje skelbiama:

„Šia išimtimi siekiama neleisti atskaityti PVM už tas prekes ir paslaugas, kurias apmokestinamasis asmuo arba jo darbuotojai daugiau kaip 90 % naudoja privatiems poreikiams tenkinti arba apskritai ne verslo tikslams. Ši priemonė nukrypsta nuo [Šeštosios direktyvos] 17 straipsnio su pakeitimais, padarytais tos direktyvos 28f straipsniu, ir yra pateisinama, siekiant supaprastinti PVM mokėjimo tvarką; ji daro įtaką tik nežymiai mokesčio sumai, apskaičiuojamai galutinio vartojimo etape.“

9 Šio sprendimo 1 straipsnyje numatyta:

„Nukrypstant nuo [Šeštosios direktyvos] 17 straipsnio 2 dalies, Vokietijai suteikiama teisė neleisti atskaityti PVM už tas prekes ir paslaugas, kurias apmokestinamasis asmuo arba jo darbuotojai daugiau kaip 90 % naudoja privatiems poreikiams tenkinti arba apskritai ne verslo tikslams.“

10 Minėto sprendimo 2 straipsnyje nurodyta:

„Šis sprendimas taikomas iki 2009 m. gruodžio 31 d.“

11 To paties sprendimo 3 straipsnyje nustatyta:

„Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.“

Vokietijos teisė

12 *Umsatzsteuergesetz* (Apyvartos mokesčio įstatymas, toliau – *UStG*) 15 straipsnyje nustatyta:

„1. Verslininkas gali atskaityti šias pirkimo PVM sumas:

1) pagal įstatymą mokėtiną PVM už kito verslininko patiektas prekes ir suteiktas paslaugas verslo tikslais. <...>

<...>

Prekės, kurią verslininkas naudoja mažiau nei 10 % verslo tikslais, tiekimas, importas ar įsigijimas Bendrijos viduje nelaikomas skirtu savo verslui.

<...>

2. Pirkimo PVM negalima atskaityti už prekių <...>, kurias verslininkas naudoja toliau nurodytiems sandoriams, tiekimą, jų importą ar įsigijimą Bendrijoje:

1) neapmokestinamiesiems sandoriams;

<...>“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

13 Potsdamo-Mittelmarko apskritis – tai regioninis teritorinis vienetas, tiesiogiai atsakingas už uždavinių, viršijančių šiai apskričiai priklausančių savivaldybių ir tarnybų pajėgumus, vykdymą. Kaip valdžios institucija, ji vykdydama ir valstybės deleguotas funkcijas, atsako už savo teritorijoje esančių kelių statybą, priežiūrą ir eismo saugumo šiuose keliuose užtikrinimą. Šias funkcijas apskritis vykdė per jai priklausančią juridinio asmens statuso neturinčią įmonę (vok. k. *Eigenbetrieb*).

14 2008 mokestiniais metais Potsdamo-Mittelmarko apskritis įsigijo įvairių prekių, t. y. darbo įrenginių, komercinių transporto priemonių ir jų priedų, kuriuos daugiausia naudojo paslaugoms atlikti vykdydama valstybės deleguotą funkciją. Tačiau 2,65 % šių prekių apskritis taip pat naudojo paslaugoms tretiesiems asmenims teikti, t. y. genėti šakas ir kirsti medžius, šienauti ir valyti kelius, taip pat barstyti kelius žiemą. Dėl šių paslaugų ji buvo apmokestinta PVM.

15 Branderburgo mokesčių inspekcija neleido atskaityti sumokėto pirkimo PVM už ankstesniame punkte nurodytas prekes, kadangi tos prekės, kaip numatyta *UstG* 15 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje, nebuvo naudojamos net 10 % Potsdamo-Mittelmarko apskrities verslo tikslais. Vykstant pareiškėjos pagrindinėje byloje prieštaravimo nagrinėjimo procedūrai, Branderburgo mokesčių inspekcija suteikė teisę atskaityti dalį reikalaujamo pirkimo PVM dėl kitų priežasčių. Likusi prieštaravimo dalis buvo atmesta. Dėl tokio sprendimo pateiktą Potsdamo-Mittelmarko apskrities skundą *Finanzgericht Berlin-Brandenburg* (Berlyno ir Branderburgo finansų teismas, Vokietija) atmetė.

16 Kasaciniame skunde, pateiktame *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas), pareiškėja teigė, kad atsisakymas leisti atskaityti PVM prieštarauja Sąjungos teisei. Pasak Potsdamo-Mittelmarko apskrities, nors Sprendimu dėl leidimo Vokietijos Federacinei Respublikai buvo leista taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Šeštosios direktyvos 17 straipsnio, jai nesuteikti įgaliojimai neleisti pirkimo PVM atskaitos tuo atveju, kai prekės, kaip yra nagrinėjamu atveju, daugiau kaip 90 % naudojamos neekonominei veiklai, kuri nepatenka į PVM taikymo sritį, tačiau negalėtų būti traktuojamos kaip naudojamos „ne verslo tikslais“. Todėl Potsdamo-Mittelmarko apskritis mano, kad ji turi teisę į proporcingą sumokėto 2,65 % pirkimo PVM atskaitą.

17 Be to, ji rėmėsi tuo, kad atsisakymas leisti atskaityti pirkimo PVM pažeidžia konkurencinio neutralumo principą ir kad toks atsisakymas reikštų, jog neatskaitomas pirkimo PVM įtraukiamas į apskaičiuojamą kainą kaip tiesioginės išlaidos, nors pardavimo sandoriai, vykdomi konkuruojant su privačiais verslo subjektais, yra apmokestinami be išlygų. Taigi konkurencinė apskrities padėtis struktūriškai nepalanki.

18 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pagal nacionalinę teisę Potsdamo-Mittelmarko apskritis neturi teisės atskaityti nurodyto pirkimo PVM. Iš tiesų nagrinėjamas prekes ji daugiausia naudojo siekdama vykdyti su viešosiomis paslaugomis susijusius uždavinius ir tik 2,65 % – vykdydama savo verslo veiklą apmokestinamoms paslaugoms teikti. Šiuo atveju negali būti leidžiama atskaityti pirkimo PVM pagal *UStG* 15 straipsnio 1 dalies antrą sakinį, nes pareiškėjos verslo veiklai naudojama dalis sudaro mažiau kaip 10 %.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas primena, kad pagal Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnį nukrypstant nuo Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 2 dalies Vokietijai suteikiama teisė neleisti atskaityti PVM už tas prekes ir paslaugas, kurias apmokestinamasis asmuo arba jo darbuotojai daugiau kaip 90 % naudoja privatiems poreikiams tenkinti arba apskritai ne verslo tikslais.

20 Bet, viena vertus, iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad tiek, kiek apmokestinamasis asmuo ketina naudoti (ar iš dalies naudoti) prekę neekonominei veiklai, kuri nepatenka į Šeštosios direktyvos taikymo sritį, jis neturi teisės į pirkimo PVM atskaitą.

21 Kita vertus, įsigijęs prekę, kurią ketina naudoti ne tik apmokestinamajai veiklai, bet ir privatiems poreikiams tenkinti („ne verslo tikslais“), kaip tai suprantama pagal Šeštosios direktyvos 6 straipsnio 2 dalies a punktą, apmokestinamasis asmuo gali priskirti ją prie savo veiklai skirto turto, o ją priskyręs įgyti teisę į pirkimo PVM atskaitą be apribojimų. Tačiau tuomet jis privalo apmokestinti minėtos prekės naudojimą ne savo verslo tikslais, kaip matyti, be kita ko, iš 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Puffer* (C-460/07, EU:C:2009:254, 39 punktas).

22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad remiantis šiais principais pirkimo PVM atskaita imperatyviai draudžiama, jei Potsdamo-Mittelmarko apskritis 97,35 % įsigytų prekių naudoja veiklai, kuri susijusi su valstybės deleguotomis funkcijomis ir kuri yra neekonominė veikla, nepatenkanti į PVM sistemos taikymo sritį. Be to, pareiškėja iš principo turi teisę į 2,65 % pirkimo PVM atskaitą. Tačiau pagal *UStG* 15 straipsnio 1 dalies antrą sakinį tokia atskaita draudžiama.

23 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja, ar pagal Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnį neleidžiama atskaityti pirkimo PVM ne tik, kaip apibrėžta pačioje nuostatos formuluotėje, už tas prekes, kurias apmokestinamasis asmuo arba jo darbuotojai naudoja privatiems poreikiams tenkinti arba apskritai ne verslo tikslais, bet ir už tas, kurios, kaip yra pagrindinėje byloje, daugiau kaip 90 % naudojamos neekonominei veiklai, nepatenkančiai į PVM taikymo sritį.

24 Minėtas teismas teigia, kad pagal 2009 m. vasario 12 d. Sprendimą *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie* (C-515/07, EU:C:2009:88) Sprendimo dėl leidimo 1 straipsniu suteikiama teisė gali būti aiškinama kaip priemonė, leidžianti drausti atskaityti pirkimo PVM tik tais atvejais, kai įsigyta prekė daugiau nei 90 % naudojama „ne verslo tikslais“, o ne tuomet, kai ji naudojama neekonominei veiklai, kuri nepatenka į PVM taikymo sritį. Šiuo atveju *UStG* 15 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nustatytai tvarkai, kai neleidžiama atskaityti pirkimo PVM ir už daugiau kaip 90 % siekiantį neekonominį panaudojimą, netaikomas Sprendimas dėl leidimo.

25 Tokiomis aplinkybėmis *Bundesfinanzhof* (Federalinis finansų teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„*UStG* 15 straipsnio 1 dalies antrame sakinyje nustatyta, kad prekės, kurią verslininkas naudoja mažiau nei 10 % verslo tikslais, tiekimas, importas ar įsigijimas Bendrijos viduje nelaikomi skirtais verslui, vadinasi, neleidžiama atskaityti pirkimo PVM.

Ši tvarka grindžiama Sprendimo dėl leidimo 1 straipsniu, suteikiančiu teisę Vokietijos Federacinei Respublikai, nukrypstant nuo Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 2 dalies, neleisti atskaityti pirkimo PVM už tas prekes ir paslaugas, kurias apmokestinamasis asmuo arba jo darbuotojai daugiau kaip 90 % naudoja privatiems poreikiams tenkinti arba apskritai ne verslo tikslais.

Ar ši teisė suteikiama, kaip nurodyta minėtos nuostatos formuluotėje, tik Šeštosios direktyvos (Direktyvos 2006/112, iš dalies pakeistos Direktyva 2009/162, 26 straipsnis) 6 straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais, ar visais atvejais, kai prekė arba paslauga tik iš dalies yra naudojama verslo tikslais?“

Dėl prejudicinio klausimo

26 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis taikytinas tuomet, kai įmonė įsigyja prekių ar paslaugų, kurias daugiau kaip 90 % naudoja neekonominei veiklai, kuri nepatenka į PVM taikymo sritį.

27 Kaip matyti iš minėto straipsnio formuluotės, Sprendimas dėl leidimo nukrypsta nuo Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 2 dalies, pagal kurią apmokestinamasis asmuo turi teisę atskaityti pirkimo PVM, jei prekes ir paslaugas naudoja savo apmokestinamiesiems sandoriams, t. y. ekonominei veiklai.

28 Siekiant išsiaiškinti, ar Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnyje įtvirtinta sąvoka „ne verslo tikslais“ gali apimti tokį atvejį, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai pareiškėja vykdo veiklą, kuri tenka jai kaip valdžios institucijai, t. y. neekonominę veiklą, nors ir atliekamą verslo tikslais, reikia atsižvelgti į šios sąvokos reikšmę, kokia jai suteikta Šeštoje direktyvoje, kuria remiantis pagal jos 27 straipsnio 1 dalį buvo priimtas Sprendimas dėl leidimo.

29 Kaip matyti iš Šeštosios direktyvos 6 straipsnio 2 dalies a punkto, naudojimas ne verslo tikslais gali būti apmokestinamas PVM.

30 Tačiau neekonominė veikla nepatenka į Šeštosios direktyvos taikymo sritį (žr., pavyzdžiui, 2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Securenta*, C-437/06, EU:C:2008:166, 30 ir 31 punktus ir 2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie*, C-515/07, EU:C:2009:88, 36 ir 37 punktus).

31 Vadinasi, Šeštosios direktyvos 6 straipsnio 2 dalies a punktu nesiekta nustatyti taisyklės, pagal kurią sandorius, nepatenkančius į PVM sistemos taikymo sritį, galima laikyti įvykdytais „ne verslo tikslais“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą. Iš tiesų, jei ši nuostata būtų aiškinama priešingai, Šeštosios direktyvos 2 straipsnio 1 punktas netektų prasmės (2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie*, C-515/07, EU:C:2009:88, 38 punktas).

32 Šiuos argumentus patvirtina bendros PVM sistemos struktūra, pagal kurią atskiriant ekonominę veiklą nuo neekonominės veiklos taikomi skirtingi kriterijai nei atskiriant profesionalų naudojimą nuo naudojimo ne verslo tikslais, būtent asmeniniais tikslais.

33 Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, kai ilgalaikis turtas naudojamas ir verslo, ir asmeniniais tikslais, apmokestinamasis asmuo PVM taikymo požiūriu gali pasirinkti, ar priskirti visą šį turtą prie verslui naudojamo turto, ar laikyti jį visą savo privačiu turtu ir taip visiškai atskirti nuo PVM sistemos, ar laikyti jį savo verslui naudojamu turtu tiek, kiek jis faktiškai tam naudojamas (2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Puffer*, C-460/07, EU:C:2009:254, 39 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).

34 Tačiau tokios pasirinkimo laisvės nėra, jei siekiama nustatyti, ar prekė naudojama, ar nenaudojama ekonominei veiklai. Jei įmonė prekę naudoja ir ekonominei, ir neekonominei veiklai, pagal Šeštosios direktyvos 17 straipsnio 2 dalies a punktą tik numatoma teisė į sumokėto pirkimo mokesčio atskaitą. Priemonės, kurių šiuo požiūriu turi imtis valstybės narės, turi atitikti mokestinio neutralumo principą, kuriuo grindžiama bendra PVM sistema (2008 m. kovo 13 d. Sprendimo *Securenta*, C-437/06, EU:C:2008:166, 36 punktas).

35 Pagal šį mokestinio neutralumo principą atskaitos režimas skirtas tam, kad verslininkas būtų visiškai atleistas nuo jam vykdant bet kokią apmokestinamąją ūkinę veiklą apskaičiuoto ar sumokėto PVM naštos (2009 m. vasario 12 d. Sprendimo *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie*, C-515/07, EU:C:2009:88, 27 punktas).

36 Pažymėtina, kad teisės į atskaitą už verslui skirtas prekes, kurios mažiau kaip 10 % naudojamos ekonominei veiklai, nesuteikimas neatitinka šio reikalavimo.

37 Visi pirmiau išdėstyti argumentai gali būti taikomi aiškinant Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnyje įtvirtintą sąvoką „ne verslo tikslais“. Iš tiesų, atsižvelgiant į reikalavimus dėl Sąjungos teisės sistemos vienovės ir nuoseklumo, toje pačioje srityje priimtuose teisės aktuose vartojamos sąvokos turi turėti tą pačią reikšmę, nebent Sąjungos teisės aktų leidėjas išreiškė kitokią valią (šiuo klausimu žr. 2011 m.

spalio 4 d. Sprendimo *Football Association Premier League ir kt.*, C-403/08 ir C-429/08, EU:C:2011:631, 188 punktą ir 2016 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, 28 punktą). Šiuo atveju taip nėra.

38 Galiausiai dėl argumento, kad sąvoka „ne verslo tikslais“ buvo suprantama kitaip laikotarpiu prieš priimant 2009 m. vasario 12 d. Sprendimą *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie* (C-515/07, EU:C:2009:88), todėl 2004 m. lapkričio 19 d. priimtas Sprendimas 2004/817/EB dar galėtų būti susijęs su ekonominės ir neekonominės veiklos atskyrimu, reikia priminti, kad Sąjungos teisės nuostatų aiškinimas, kurį pateikia Teisingumo Teismas, galioja atgaline data, taigi nuo išaiškintos nuostatos įsigaliojimo dienos (1980 m. kovo 27 d. Sprendimo *Denkavit italiana*, 61/79, EU:C:1980:100, 16 punktas).

39 Taigi galima teigti, kad sąvoka „ne verslo tikslais“ galėtų būti aiškinama kitaip laikotarpiu prieš priimant 2009 m. vasario 12 d. Sprendimą *Vereniging Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie* (C-515/07, EU:C:2009:88), iš kurio matyti, kad ši sąvoka nėra susijusi su ekonominės ir neekonominės veiklos atskyrimu.

40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Sprendimo dėl leidimo 1 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad jis netaikytinas tuomet, kai įmonė įsigyja prekių ar paslaugų, kurias daugiau kaip 90 % naudoja neekonominei veiklai, kuri nepatenka į PVM taikymo sritį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

2004 m. lapkričio 19 d. Tarybos sprendimo 2004/29/EB dėl leidimo Vokietijai taikyti nuo Šeštosios direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo 17 straipsnio nukrypstančią nuostatą 1 straipsnį reikia aiškinti taip, kad jis netaikytinas tuomet, kai įmonė įsigyja prekių ar paslaugų, kurias daugiau kaip 90 % naudoja neekonominei veiklai, kuri nepatenka į pridėtinės vertės mokesčio taikymo sritį.

Parašai.